

A vázolt megoldás megszüntetné az információs és könyvtári tevékenység korábban kétségtelesen fennálló „kutya–macska” viszonyát, s rugalmasan törekedne a termelés, illetve a kutatás-

fejlesztés konkrét helyei keltette információs-
szükségletek kielégítésére.

/VLASÁK, R.: Informační střediska nebo knihovny? Aneb s vaničkou někdy i dítě. = I, 38. köt. 1. sz. 1996. p. 7–11./

(Futala Tibor)

Könyvtári-információs memorandum Csehországban

A cseh kulturális és oktatásügyi miniszterhelyettes és az akadémia tudományos tájékoztatási bizottságának elnöke az országban folyó változásokra tekintettel egyfajta könyvtári-információs követelményrendszert dolgozott ki. Ezt a szakma könyvtári-információs membrandumnak nevezte el. Három fejezetében a *használók könyvtári és információs követelményeit és szükségleteit, e követelmények és szükségletek kialakításának könyvtárosi és tájékoztatói tennivalóit, végül a fenntartói kötelezettségeket* ismerteti, mégpedig olyatén módon, hogy a második és harmadik fejezetben foglaltak az első fejezet követelményeinek és szükségleteinek kielégítési feltételeit tartalmazzák.

A használó a következőket várhatja el a könyvtáraktól és információs intézményektől:

- a szükséges információ vagy könyv könnyűszerrel való fellelését és rendelkezésre bocsátását – lehetőleg szabad hozzáférés útján;
- helybenolvasási férőhelyet a legfontosabb referenzművek és a hálózatba kapcsolt számítógép közelében;
- a hálózaton belül lehetőséget a belső és a minél több külső adatbázis, katalógus és más információforrás használatára;
- legyen módja gyorsmásolásra;
- olyan könyvtárosokat és információs munkatársakat, akik szakképzettek, és kellő gyakorlattal rendelkeznek;
- annak a könyvtárnak elérését, amelyik rendelkezik a keresett dokumentummal, s ez reális időben valósuljon meg;
- reális és könnyű lehetőséget a tematikus lelőhely-tájékoztatásra;
- a felsorolt elvárások kielégítésének ingyenes vagy szimbolikus díjú voltát.

A második és a harmadik fejezetben található tennivalók és kötelezettségek, mint már említettük, rimelnek az első fejezetben felsorolt használói

szükségletekkel és követelményekkel, s így ezek további ismertetésétől eltekintünk, kivéve a harmadik fejezetnek azt a vonatkozását, amely egyfajta irányító szerv létrehozására tesz javaslatot.

E szerv feladata volna, hogy

- a könyvtár- és tájékoztatásügyi finanszírozására javaslatokat dolgozzon ki a különböző tárcáknak, a törvényhozásnak pedig optimális javaslatokat tegyen egy-egy könyvtár- és tájékoztatásügyi probléma megoldása érdekében;
- a szabványok, szabályzatok típusmodellek tekintetében kötelezően utasítsa a könyvtárakat és az információs munkahelyeket;
- országos modelleket dolgozzon ki, s tegyen javaslatokat megvalósításuk finanszírozására,
- lássa el a könyvtár- és tájékoztatásügyi információs bázisának feladatait;
- képviselje a cseh könyvtár- és tájékoztatásügyet külföldön, pl. az Európa Tanács, az Európai Unió, az UNESCO különféle szakmailag illetékes szervezeteiben, s vegyen részt a nemzetközi megállapodások előkészítésében.

A fent felsorolt feladatrendszer szükség szerint tovább lehetne bővíteni (pl. együttműködések kezdeményezésével, regionális szakmai és finanszírozási megállapodások szervezésével, konzultációs központként való működéssel, szakmák szerinti „országos állományok” megvalósításával, bérezési javaslatok tételével stb.). A különféle fenntartási és könyvtáros csoportok részvételével szervezendő közös tanács működésének mindenesetre „bele kell férnie” a jelenlegi jogszabályok szerinti mozgástérbe.

/Knihovnicko-informační memorandum. = I, 37. köt. 6. sz. 1995. p. 159–160./

(Futala Tibor)